

Dr. habil, Révész Emese PhD
revesz.emese{kukac}mke.hu

A nyomtatott kép esztétikája és filozófiája

A nyomtatott kép az ezredforduló vizualitásának egyik legizgalmasabb jelensége, amelyben komplex módon találkoznak a képalkotás mágikus, társadalmi és technikai kérdései. A képnymtatás izgalmasan összetett társadalmi mezőben jött létre a reneszánsz hajnalán. Térnyerését, alakulását és elágazásait technikai innovációk és a képhasználat kultúrtörténeti változásai egyaránt befolyásolták. A művészi képsokszorosítás története egyrészt vizsgálható technikai újítások soraként, a technikai képalkotás folyamatában. Megközelíthető ugyanakkor szakrális, spirituális összefüggésben, amely az eredeti és másolat gondolati, szellemi kontinuitásán alapul. A „pontosan megismételhető kép” ezzel párhuzamosan társadalmi, kultúrtörténeti jelenség is, amely tömeges terjesztése révén alkalmas ismeretterjesztésre és ideológiai manipulációra egyaránt. Ilyen minőségében egyaránt érintkezik a kultúra demokratizálásának és az egyedi műalkotás piaci jelenlétének kérdésével. A 20. századi modern áramlatok hatására két irányba mozdult el a művészi képsokszorosítás alakulása: egyrészt napjainkban is jelen vannak a történeti technikák, gyakran historizáló, direkt stiláris átiratok formájában; míg más esetben a multiplikáció konceptuális értelmezése kerül előtérbe. Utóbbi tudatosan aknázza ki a nyomtatás-nyomhagyás gondolati, esztétikai asszociációs mezőjét, tudatosan előtérbe helyezve a képi ismétlés gesztusát. Míg a kortárs képsokszorosítás másik releváns magatartása éppen a multiplikáció társadalmi, kommunikatív funkciójára helyezi a hangsúlyt, tudatosan öltve magára a tömegkulturális nyomtatott képek stíluselemeit.